

13. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: створити уявлення про навчання у вищій школі України згідно вимог кредитно-модульної системи організації навчання, розкрити особливості роботи вчителя фізичної культури, фахівця з фізичної реабілітації та тренера з виду спорту, ознайомити з правами та обов'язками студентів, змістом та організацією професійно-педагогічної освіти на факультеті фізичної культури, розглянути особливості освітньо-кваліфікаційної характеристики фахівця галузі, ознайомити з навчальними планами підготовки бакалавра галузі знань 0102 Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини напрямом 6.010201 Фізичне виховання*, сформулювати основи самостійної роботи студентів.

Завдання:

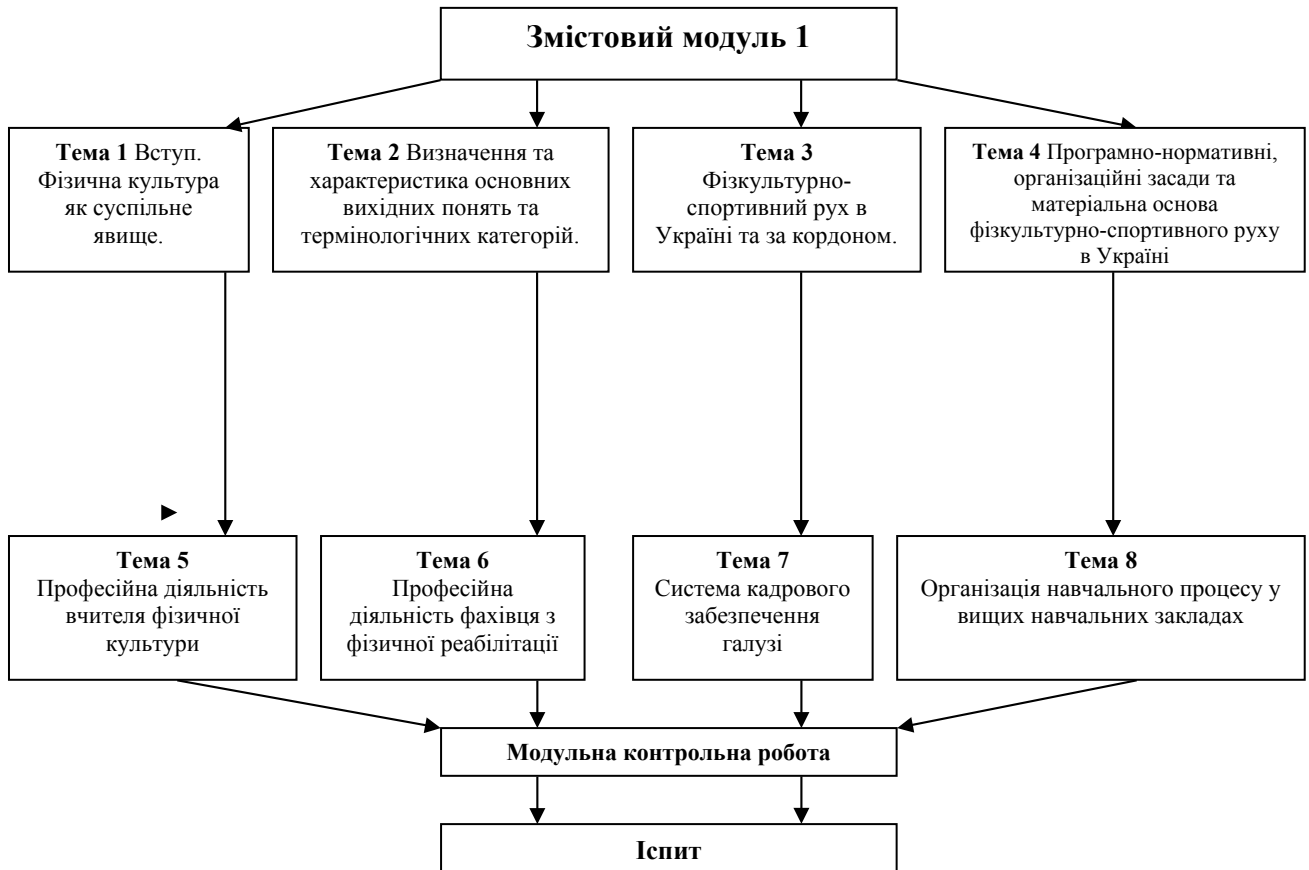
1. Формування системи знань про фізичну культуру як складову частину культури суспільства, про історичні аспекти її становлення і розвитку в Україні та у світі;
2. Розкриття історичних етапів формування та розвитку міжнародного спортивного руху і його стану на сучасному етапі та фізкультурно-спортивного руху в Україні;
3. Засвоєння змісту основних галузевих визначень, термінів і категорій з їх характеристикою;
4. Вивчення змісту програмно-нормативних документів, що регулюють діяльність в галузі «Фізичне виховання, спорт та здоров'я людини» та в сфері загальної і вищої освіти;
5. Ознайомлення із сучасною системою кадрового забезпечення галузі, з особливостями роботи вчителя фізичної культури, тренера-викладача з виду спорту, фахівця з фізичної реабілітації;
6. Аналіз змісту навчального плану напрямом «Фізичне виховання», форм організації навчального процесу на факультеті фізичної культури, структури університету, прав та обов'язків студентів;
7. Формування основ науково-дослідної та методичної роботи, уміння опрацьовувати спеціальну науково-педагогічну та фахову літературу та працювати з іншими джерелами наукової інформації;
8. Оволодіння основами самостійної роботи, методикою збору та опрацювання отриманої інформації, виконання та оформлення завдань самостійної роботи.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:** визначення базових понять предмету «Вступ до спеціальності»: фізична культура, фізичне виховання, спорт, фізична реабілітація, фізична рекреація, розвиток, виховання, система фізичного виховання, фізична вправа, рухові здібності, єдина спортивна класифікація України, фізична підготовленість, професія, напрям підготовки, галузь знань, навчальний план, робоча навчальна програма, індивідуальний навчальний план, лекція, лабораторне заняття, практичне заняття, семінарське заняття, індивідуальне заняття, консультація, курсова робота, бакалаврська робота, самостійна робота, спортивне вдосконалення, наукова робота, практична підготовка, екзамен, диференційований залік, державний екзамен, педагогічний експеримент, педагогічне спостереження, хронометрування, контрольні випробування, акредитація, ректор, декан, кафедра, окремі нормативні положення, що регламентують навчальну діяльність студента у ВНЗ; історичні етапи розвитку фізичної культури як суспільного явища; галузеву термінологію; фізкультурно-спортивний рух в Україні та за кордоном; програмно-нормативні засади розвитку галузі фізичної культури; організаційні засади, структуру і матеріальну основу розвитку фізкультурно-спортивного руху в Україні; професійну діяльність фахівців фізичної культури; професійну діяльність вчителя фізичної культури, тренера-викладача з виду спорту та фахівця з фізичної реабілітації; систему кадрового забезпечення галузі; організацію навчального процесу у ВНЗ та особливості навчання за кредитно-модульною системою організації; основи науково-дослідної роботи; особливості навчання і побуту

студентів вищого навчального закладу; історичні віхи у розвитку університету та факультету фізичної культури.

вміти: використовувати отримані знання у процесі навчання на факультеті фізичної культури; проаналізувати історичні етапи становлення фізичної культури як частини загальної культури суспільства; проаналізувати історичні аспекти становлення університету та факультету фізичної культури; користуватися вихідними термінологічними поняттями в процесі навчання в університеті.

Структурно-логічна схема дисципліни

14. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Фізична культура як суспільне явище та галузь професійної діяльності.

Тема 1. Вступ. Фізична культура як суспільне явище.

Тема 2. Визначення та характеристика основних вихідних понять та термінологічних категорій.

Тема 3. Фізкультурно-спортивний рух в Україні та за кордоном.

Тема 4. Програмно-нормативні, організаційні засади та матеріальна основа фізкультурно-спортивного руху в Україні.

Змістовий модуль 2. Професійна діяльність та навчання у галузі «Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини».

Тема 1. Професійна діяльність вчителя фізичної культури та тренера-викладача.

Тема 2. Професійна діяльність фахівця з фізичної реабілітації.

Тема 3. Система кадрового забезпечення галузі.

Тема 4. Організація навчального процесу у вищих навчальних закладах.

15. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	денна форма					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Тема 1. Вступ. Фізична культура як суспільне явище.	10	2	4			4

Тема 2. Визначення та характеристика основних вихідних понять та термінологічних категорій	10	2	2			6
Тема 3. Фізкультурно-спортивний рух в Україні та за кордоном.	6	2	-			4
Тема 4. Програмно-нормативні, організаційні засади та матеріальна основа фізкультурно-спортивного руху в Україні.	10	2	2			6
Разом за змістовим модулем 1	36	8	8	-	-	20
Тема 1. Професійна діяльність вчителя фізичної культури та тренера-викладача.	10	2	4			4
Тема 2. Професійна діяльність фахівця з фізичної реабілітації.	6	2	2			2
Тема 3. Система кадрового забезпечення галузі.	4	2	-			2
Тема 4. Організація навчального процесу у вищих навчальних закладах.	10	4	4			2
Тема 5. ІНДЗ Університет, в якому я навчаюся	2	-	-			2
Тема 6. ІНДЗ Факультет фізичної культури: минуле і сьогодення	4	-	-			4
Разом за змістовим модулем 2	36	10	10	-	-	16
Усього годин	72	18	18	-	-	36

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Форми контролю	Література
-------	------------	-----------------	----------------	------------

1	Фізична культура як суспільне явище та галузь діяльності.	1	Обговорення, опитування на консультативному занятті	Осн.: 3, 7, 14, 15, 16 Дод.: 3, 4, 5, 7, 8.
2.	Фізкультурно-спортивний рух в Україні та за кордоном.	1	Фронтальне опитування та оцінка знань	Осн.: 6, 14. Дод.: 3, 4, 5, 7, 8.
3.	Програмно-нормативні, організаційні засади та матеріальна основа фізкультурно-спортивного руху в Україні.	1	Фронтальне опитування та оцінка знань	Осн.: 5,8,9,11 Дод.: 3,4,5,7,8.
4.	Професійна діяльність вчителя фізичної культури.	2	Обговорення, опитування на консультативному занятті	Осн.: 12,13,14, 15,16. Дод.: 5, 6, 7, 8.
5.	Професійна діяльність фахівця з фізичної реабілітації.	1	Фронтальне опитування та оцінка знань	Осн.: 8, 9, 11, 14. Дод.: 3,4,5,7,8.
6.	Система кадрового забезпечення галузі.	1	Фронтальне опитування та оцінка знань	Осн.:8, 9, 11, 14. Дод.: 3, 4, 5, 7, 8.
7.	Організація навчального процесу у вищих навчальних закладах.	1	Обговорення, опитування на консультативному занятті	Осн.: 1, 2, 11, 12. Дод.: 3,4,5,7,8.
8	Університет, в якому я навчаюся: віхи історії університету; спортивні досягнення студентів.	1	Обговорення, опитування на консультативному занятті	Дод.: 1,2.
9	Факультет фізичної культури: минуле і сьогодення: історичні аспекти становлення факультету фізичної культури; досягнення факультету у підготовці науково-педагогічних кадрів.	1	Фронтальне опитування та оцінка знань	Дод.: 1,2.

Програма семестрового іспиту

1. Дайте характеристику „Вступу до спеціальності” як навчальній дисципліні.
2. Дайте визначення та охарактеризуйте термін „Спортивне змагання”.
3. Назвіть вищі навчальні заклади України, що готують фахівців у галузі знань «Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини».
4. Розкрийте місце фізичної культури у загальній культурі людства.
5. Дайте визначення та охарактеризуйте термін „Спортивне досягнення”.
6. Розкрийте зміст процесу акредитації ВНЗ.
7. Проаналізуйте основні завдання фізичного виховання та напрямки їх реалізації.
8. Дайте визначення та охарактеризуйте термін „Спритність”.
9. Розкрийте перехід вищої освіти України на європейську систему освіти.
10. Розкрийте зміст засобів фізичної культури.
11. Дайте визначення та охарактеризуйте термін „Гнучкість”.

12. Проаналізуйте роль української діаспори в створенні і збереженні українських спортивних термінів.
13. Розкрийте зміст природних факторів як засобу фізичної культури.
14. Дайте визначення та охарактеризуйте термін „Витривалість”.
15. Проведіть аналіз діяльності професорів Івана Боберського та Ярослава Рудницького як засновників української спортивної термінології.
16. Розкрийте зміст гігієнічних факторів як засобу фізичної культури.
17. Дайте визначення та охарактеризуйте термін „Швидкість”.
18. Розкрийте особливості організації навчання студентів ВНЗ за кредитно-модульною системою навчання.
19. Назвіть форми фізичної культури.
20. Дайте визначення та охарактеризуйте термін „Сила”.
21. Розкрийте систему кадрового забезпечення галузі знань «Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини».
22. Розкрийте віхи історії становлення і розвитку КПНУ імені Івана Огієнка.
23. Дайте визначення та охарактеризуйте термін „Фізичні якості”.
24. Назвіть категорії тренера з виду спорту.
25. Розкрийте історичні складові заснування факультету фізичної культури.
26. Дайте визначення та охарактеризуйте термін „Фізичні вправи”.
27. Назвіть звання, які можуть присвоюватися тренеру з виду спорту.
28. Розкрийте зміст процесів зародження спортивної термінології.
29. Дайте визначення та охарактеризуйте термін „Фізична рекреація”.
30. Проаналізуйте науково-інформаційне забезпечення фізкультурно-спортивного руху в Україні.
31. Наведіть приклади термінологічних запозичень з іноземних мов у сфері фізичної культури і спорту.
32. Дайте визначення та охарактеризуйте термін „Фізична реабілітація”.
33. Проаналізуйте матеріально-технічне забезпечення фізичної культури.
34. Розкрийте період „золотого десятиліття” в українській спортивній термінології.
35. Дайте визначення та охарактеризуйте термін „Втома”.
36. Розкрийте складові організаційних основ фізичної культури в Україні.
37. Назвіть сучасні проблеми української спортивної термінології.
38. Дайте визначення та охарактеризуйте термін „Фізичне навантаження”.
39. Вкажіть складові нормативних основ фізичної культури в Україні.
40. Опишіть спортивні досягнення студентів факультету фізичної культури.
41. Дайте визначення та охарактеризуйте термін „Спортивна кваліфікація”.
42. Розкрийте зміст програмних основ фізичної культури в Україні.
43. Розкрийте законодавчу базу розвитку фізичної культури і спорту в Україні.
44. Дайте визначення та охарактеризуйте термін „Система фізичного виховання”.
45. Проаналізуйте сучасні проблеми українського спорту.
46. Наведіть приклад державних програм розвитку галузі «Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини».
47. Дайте визначення та охарактеризуйте термін „Спорт”.
48. Розкрийте історичні етапи зародження та розвитку спортивної термінології.
49. Розкрийте структуру, взаємозв'язок і характер діяльності фізкультурно-спортивних організацій України.
50. Дайте визначення та охарактеризуйте термін „Фізична культура”.
51. Назвіть джерела фінансування фізичної культури України.
52. Назвіть міжнародні спортивні організації.
53. Дайте визначення та охарактеризуйте термін „Фізичне виховання”.
54. Вкажіть сучасні проблеми розвитку міжнародного спортивного руху.

55. Розкрийте науково-інформаційне забезпечення фізкультурно-спортивного руху в Україні.
56. Дайте визначення та охарактеризуйте термін „Фізична підготовленість”.
57. Розкрийте структуру освіти в Україні.
58. Вкажіть напрями підготовки, освітньо-кваліфікаційні рівні та посади фахівців фізичного виховання.
59. Дайте визначення та охарактеризуйте термін „Фізичний розвиток”.
60. Назвіть кваліфікацію, яку отримує студент навчаючись в галузі знань «Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини».
61. Проаналізуйте діяльність вчителя фізичної культури в ЗНЗ.
62. Розкрийте зміст обов'язків студента ВНЗ.
63. Поясніть, чому зростає роль фізичної культури з розвитком цивілізації?
64. Розкрийте зміси службових обов'язків вчителя фізичної культури.
65. Проаналізуйте роботу ВНЗ щодо формування студентського контингенту.
66. Назвіть всеукраїнські спортивні організації.
67. Розкрийте урок фізичної культури як основної форми занять фізичними вправами в ЗНЗ.
68. Назвіть права студента ВНЗ III-IV рівнів акредитації.
69. Назвіть спортивні змагання міжнародного рівня.
70. Напрями підготовки, освітньо-кваліфікаційні рівні та посади фахівців з фізичної реабілітації.
71. Розкрийте методи контролю рівня засвоєних знань студентів ВНЗ.
72. Назвіть форми організації навчальних занять у вищій школі.
73. Розкрийте зміст службових обов'язків фізреабілітолога.
74. Назвіть семестрові форми контролю рівня засвоєних знань студентів ВНЗ.
75. Вкажіть позакласні форми фізичного виховання в школі.
76. Розкрийте форми фізичної реабілітації.
77. Назвіть форми навчання студента у ВНЗ та їх особливості.
78. Проаналізуйте зміст категорії „Здоров'я” в контексті професійної реалізації учителя фізичної культури.
79. Розкрийте складові професійної майстерності та структуру діяльності фахівця з фізичної реабілітації.
80. Назвіть форми організації навчальних занять у ВНЗ III-IV рівня.
81. Дайте визначення та охарактеризуйте термін „Бакалаврські та курсові роботи”.
82. Напрями підготовки, освітньо-кваліфікаційні рівні та посади тренерів з видів спорту.
83. Розкрийте зміст державних стандартів вищої освіти.
84. Дайте визначення та охарактеризуйте термін „Семінарські і практичні заняття”.
85. Розкрийте службові обов'язки тренера з виду спорту.
86. Проаналізуйте професійну майстерність та структуру діяльності фахівця з фізичної реабілітації.
87. Дайте визначення та охарактеризуйте термін „Консультація”.
88. Розкрийте структуру професійної діяльності тренера з виду спорту.
89. Вкажіть, що таке «академічна відпустка» студента у вищому закладі освіти.
90. Дайте визначення та охарактеризуйте термін „Лекція”.

16. Рекомендована література

Основна література

1. Бесарабчук Г.В. Вступ до спеціальності / Г.В. Бесарабчук. – Кам'янець-Подільський: ПП Заріцький, 2007. – 120 с.
2. Герцик М.С., Вацеба О.М. Вступ до спеціальностей галузі «Фізичне виховання і спорт»: підручник / М.С. Герцик, О.М. Вацеба. – Харків: «ОВС», 2005. – 240 с.

3. Короткий спортивний словник-довідник /Авт.-уклад. М.Д. Зубалій, В.В. Сіркізюк. – Кам'янець-Подільський: Абетка – НОВА, 2003. – 216 с.
4. Методика фізичного виховання школярів: навчально-методичний посібник / [Солопчук М.С., Бесарабчук Г.В., Солопчук Д.М., Боднар А.О.] – Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2011. – 292 с.
5. Методики фізичного виховання різних груп населення: навчальний посібник / [Солопчук М.С., Бесарабчук Г.В., Солопчук Д.М., Заїкін А.В.] – Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2012. – 480 с.
6. Методики фізичного виховання різних груп населення: опорні таблиці: навчально-методичний посібник / [Солопчук М.С., Бесарабчук Г.В., Боднар А.О., Солопчук Д.М.] – Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2011. – 196 с.
7. Солопчук М.С. Історія фізичної культури та спорту / М.С. Солопчук. – Кам'янець-Подільський, Абетка-НОВА, 2001. – 236 с.
8. Теорія і методика фізичного виховання: підручник. – В 2-х т. – Т.1. / Під ред. Т.Ю. Круцевич. – К., Олімпійська література, 2008. – 391 с.
9. Шиян Б.М. Теорія і методика фізичного виховання школярів. Частина 1 / Б.М. Шиян. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2004. – 272 с.
10. Шиян Б.М. Теорія і методика фізичного виховання школярів. Частина 2 / Б.М. Шиян. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2004. – 248 с.

Література додаткова

1. Алексюк А.М. Педагогіка вищої освіти України. Історія. Теорія: Підручник. – К.: Либідь, 1998. – 560 с.
2. Болюбаш Я.Я. Організація навчального процесу у вищих закладах освіти. – К.: Компас, 1997. – 64 с.
3. Винничук О.Т. Історико-педагогічні аспекти розвитку фізичної культури. – Тернопіль: Астон, 2002. – 404 с.
4. Вільчковський Е.С. Система фізичного виховання молодших школярів / Вільчковський Е.С., Козленко М.П., Цвек С.Ф. – К.: ІЗМН, 1998. – 232 с.
5. Вільчковський Е.С. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку. – Львів: ВНТЛ, 1998. – 336 с.
6. Жданова О.М. Управління фізичною культурою: навч. посібник для фізкультурних вузів. – Львів; 1996. – 127 с.
7. Завальнюк О.М. Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка (1918-2009 рр.): історичний нарис / О.М. Завальнюк, О.Б. Комарніцький. – Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2009. – 388 с.
8. Завальнюк О.М., Комарніцький О.Б. Кам'янець-Подільський державний університет (1918-2003 рр.): Історичний нарис. - Кам'янець-Подільський: “Абетка-НОВА”, 2003. – 108 с.
9. Загальнодержавна цільова соціальна програма розвитку фізичного виховання та спорту 2012-2016 роки. http://www.msms.gov.ua/sport/control/uk/publish/article?art_id=138349
10. Закон України „Про внесення змін до Закону України „Про фізичну культуру і спорт” (від 18 червня 1999 року) // Голос України. – 1999. – 17 липня.
11. Закон України „Про освіту”. – К., 2008. – 36 с.
12. Закон України „Про фізичну культуру і спорт”. – К., 2010. – 22 с.
13. Закон України «Про вищу освіту». – К., 2009. – 45 с.

14. Олійник М.О., Скрипник А.П. Правові основи організації та управління фізичною культурою, спортом і туризмом в Україні / Вид. 3-є, переробл. і доповн. – Харків: ХаДІФК, 2000. – 292 с.
15. Солопчук М.С. Комарніцький О.Б. Факультет фізичної культури Кам'янець-Подільського національного університету (1949-2008 рр.). – Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2008. – 164 с.
16. Спортивна класифікація з олімпійських видів спорту на 2009-2012 роки.
17. Фіцула М.М. Педагогіка вищої школи / М.М. Фіцула. – Видавництво: Академія, 2006. – 352 с.